

Solidární ručení

Splatnost závazků jednotlivých solidárních dlužníků nemusí být totožná a závazek každého z nich se promlčuje zvlášť; z toho vyplývá, že i přerušení a stavení promlčení, k němuž došlo ve vztahu k jednomu ze spoludlužníků, nepůsobí vůči ostatním.

Splatnost závazků jednotlivých solidárních dlužníků nemusí být totožná a závazek každého z nich se promlčuje zvlášť; z toho vyplývá, že i přerušení a stavení promlčení, k němuž došlo ve vztahu k jednomu ze spoludlužníků, nepůsobí vůči ostatním.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 33 Odo 716/2002, ze dne 26.9.2002)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobce m. P., zastoupeného, advokátem, proti žalovanému M. P., zastoupenému, advokátem, o zaplacení 250 616,10 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu Plzeň-město pod sp. zn. 27 C 54/99, o dovolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 4. prosince 2000 pod č. j. 14 Co 447/2000-198, tak, že rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 4. prosince 2000 č. j. 14 Co 447/2000-198, pokud jím byl změněn rozsudek soudu prvního stupně ze dne 25. ledna 2000 č. j. 27 C 54/99-172 tak, že se žaloba v rozsahu, ve kterém se žalobce domáhal na žalovaném zaplacení částky 112 752, 20 Kč, zamítá, a pokud jím bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení, se zrušuje a věc se v tomto rozsahu vrací Krajskému soudu v Plzni k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Okresní soud Plzeň - město rozsudkem ze dne 25. ledna 2000 č. j. 27 C 54/99-172 uložil žalovanému, aby zaplatil žalobci částku 231 974, 60 Kč, řízení do částky 18 631, 50 Kč zastavil a rozhodl o náhradě nákladů řízení. Rozhodl tak o uplatněném nároku žalobce na zaplacení úroku z prodlení podle § 517 občanského zákoníku (dále jen „ObčZ“) a smluvní pokuty podle § 544 ObčZ, když zjistil, že mezi účastníky byly dne 15. 2. 1994 uzavřeny dvě kupní smlouvy o koupi nebytových prostor, v nichž žalobce měl postavení prodávajícího a žalovaný se svojí manželkou J. P., která následně 16. 10. 1995 zemřela, postavení kupujících. Z článku IV obou smluv vyplývá způsob splatnosti kupních cen, která v jednom případě činila 631 408 Kč a v druhém případě 675 036 Kč, tak, že 30 % kupních cen bylo zaplaceno před podpisem smluv a 70 % se kupující zavázali zaplatit prodávajícímu nejpozději do 60 dnů od doručení oznámení o provedení vkladu vlastnického práva ve prospěch kupujících Katastrálním úřadem P. - m.. V obou smlouvách se účastníci zároveň dohodli na úhradě smluvní pokuty ve výši 10 % z dohodnutých kupních cen, pokud kupní ceny nebudou uhrazeny ve sjednané výši a ve lhůtě uvedené ve smlouvách. Ze zprávy Katastrálního úřadu P.-m. a z připojených kopií doručenek soud prvního stupně zjistil, že kupní smlouva sepsaná notářským zápisem NZ 265/94, NZ 230/94, opatřená doložkou o provedení vkladu vlastnického práva, byla kupujícím doručena 17. 3. 1995 a kupní smlouva sepsaná notářským zápisem NZ 266/94, opatřená stejnou doložkou, dne 22. 3. 1995. V prvním případě tedy nastala splatnost nedoplatku kupní ceny ve výši 472 525 Kč 16. 5. 1995, ve druhém případě u nedoplatku ve výši 441 986 Kč dne 21. 5. 1995. Žalovaný doplatil kupní ceny až dne 17. ledna 1996. Soud prvního stupně vzhledem ke zprávě Katastrálního úřadu P.-m. a

přípojeným doručenkám neshledal důvodnými námitky žalovaného o tom, že mu nebylo doručeno oznámení o vkladu vlastnického práva do vlastních rukou a vypořádal se i s námitkami žalovaného o složité rodinné situaci a s jeho tvrzením, že došlo k prodloužení lhůty splatnosti nedoplatku kupních cen.

K odvolání žalovaného Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 4. prosince 2000 č. j. 14 Co 447/2000-198 potvrdil rozsudek soudu prvního stupně, pokud jím bylo žalovanému uloženo zaplatit žalobci částku 119 224,10 Kč a změnil tento rozsudek ve výroku o zbývajícím částce 112 752,20 Kč tak, že se žaloba zamítá, rozhodl o náhradě nákladů řízení a zamítl návrh žalovaného na připuštění dovolání. Odvolací soud konstatoval, že úspěšnost žaloby spočívá na posouzení toho, zda žalovaný ve lhůtě 60ti dnů od doručení oznámení o vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí splnil závazek z kupní smlouvy a za rozhodující pro posouzení prodloužení žalovaného s úhradou nedoplatku kupní ceny považoval zodpovězení otázky, kdy bylo doručeno oznámení o vkladu do katastru nemovitostí žalovanému a jeho manželce. Odvolací soud zjistil odlišný skutkový stav a konstatoval, že v důsledku toho došlo u soudu prvního stupně také k nesprávnému právnímu posouzení věci. Ze spisu Katastrálního úřadu P.-m. č. j. V1,4-2124/94 vyplynulo, že smlouva takto označená opatřená doložkou o vkladu vlastnického práva byla doručena do vlastních rukou adresáta, kterým byl žalovaný, dne 17. 3. 1995, přičemž není rozhodující, že v důsledku poškození části doručky, kde má být uveden podpis, tato část nyní chybí. Následující den začala běžet 60ti denní lhůta pro splnění závazku, která dodržena nebyla a na straně žalobce je proto dán nárok na zákonné i smluvní sankce. Jinak je tomu však v případě doručování oznámení o vkladu vlastnického práva u smlouvy vedené u Katastrálního úřadu P.-m. pod č. j. V1,4-2141/94, kde katastrální úřad nepostupoval podle § 39 vyhlášky č. 126/93 Sb., která provádí zákon č. 265/92 Sb. o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ukládající prvopis smlouvy opatřený doložkou o povolení vkladu práva doručit všem účastníkům smlouvy. V návaznosti na to pak § 24 odst. 1 zákona č. 71/67 Sb., správního řádu, stanoví, že důležité písemnosti, zejména rozhodnutí, se doručují do vlastních rukou. Pokud tedy Katastrální úřad P.-m. doručoval smlouvu opatřenou doložkou o povolení vkladu vlastnického práva kupujícím manželům jednou zásilkou, nelze dospět k závěru, že žalovaný byl v tomto případě vyrozuměn o vkladu vlastnického práva, pokud doručení popírá. Žalobce tedy neprokázal okamžik splatnosti pohledávky ze smlouvy sepsané notářským zápisem NZ 266/94 a tím ani nárok na úrok z prodloužení a na smluvní pokutu z titulu smlouvy v tomto notářském zápise obsažené.

Proti rozsudku odvolacího soudu v části, ve které odvolací soud změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že v částce 112 752, 20 Kč se žaloba zamítá, podal žalobce dovolání, v němž namítl, že rozsudek odvolacího soudu vychází ze skutkového zjištění, které nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování, a spočívá na nesprávném právním posouzení věci [dovolací důvody podle § 241 odst. 3 písm. c) a d) o. s. ř.]. Navrhl, aby dovolací soud zrušil rozsudek odvolacího soudu v napadených výrocích a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Namítl, že z článku IV kupní smlouvy o převodu vlastnictví k nebytovému prostoru „D“ v domě čp. 1060 v P., H. 59, kterým byly sjednány podmínky splatnosti kupní ceny, nelze ani při použití všech v úvahu přicházejících výkladových pravidel dovést, že účastníci smlouvy sjednali takovou podmínku, podle níž by se nepovažovalo oznámení o provedení vkladu vlastnického práva za doručené při doručování tohoto oznámení jednou společnou zásilkou žalovanému a jeho manželce. Dovolatel dále poukazuje na skutečnost, že předmětná zásilka byla určena do vlastních rukou „Ing. M. a J. P.“, je proto vyloučeno, aby podpis na doručence nebyl žalovaného nebo jeho manželky. Závěrem poukazuje na opakované žádosti žalovaného z roku 1995, kterými žádal o prodloužení lhůty splatnosti zbývajícím částí kupní ceny, z čehož logicky vyplývá, že smlouva s doložkou povolení vkladu mu byla doručena.

Žalovaný ve vyjádření k dovolání opětovně popřel, že by mu byla doručena od Katastrálního úřadu P.-m. smlouva označená v katastru nemovitostí pod č.j. V1, 4 - 2141/94 s doložkou o povolení vkladu vlastnického práva, takže podle jeho názoru se žalobci nepodařilo prokázat okamžik splatnosti pohledávky ze smlouvy sepsané notářským zápisem č.j. NZ 266/94.

Podle části dvanácté hlavy I bodu 17 zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony, se dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (1. 1. 2001) nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů (tj. podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 31.12. 2000 – dále opět jen „o. s. ř.“).

Nejvyšší soud České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno včas, oprávněnou osobou a že je podle § 238 odst. 1 písm. a) o. s. ř. přípustné, přezkoumal napadený rozsudek odvolacího soudu podle § 242 odst. 1 a odst. 3 o. s. ř. a dospěl k závěru, že dovolání je důvodné.

Nejvyšší soud nejprve zkoumal, zda řízení netrpí vadami uvedenými v § 237 odst. 1 o. s. ř., popřípadě jinými vadami, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Tyto vady, k nimž dovolací soud přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), se ze spisu nepodávají a ani žalovaný netvrdí, že by řízení těmito vadami trpělo.

Ve smyslu ustanovení § 242 odst. 1 a 3 o. s. ř. je dovolací soud vázán uplatněnými dovolacími důvody, včetně toho, jak je dovolatel obsahově vymezil. Dovolacímu přezkumu tak byla podrobena otázka, zda je správný právní závěr odvolacího soudu, který vázal splatnost zbytku kupní ceny na doručení stejnopisu kupní smlouvy opatřené doložkou o provedeném vkladu katastrálním úřadem postupem podle § 39 odst. 3 vyhl. č. 126/93 Sb. a § 24 správního řádu žalovanému.

Právní posouzení věci je nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu určil sice správně, ale nesprávně vyložil, popřípadě ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Nejvyšší soud dospěl k závěru, že výklad právního úkonu – ustanovení článku V kupní smlouvy uzavřené formou notářského zápisu sp. zn. NZ 266/94, NZ 321/94 – byl učiněn odvolacím soudem v souladu s ustanovením § 35 odst. 2 ObčZ. Za doručení oznámení o provedení vkladu vlastnického práva je na základě gramatického a logického výkladu třeba považovat ve smyslu tehdy platné vyhlášky č. [126/1993](#) Sb., kterou se provádí zákon č. [265/1992](#) Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, a zákon č. [344/1992](#) Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), doručení kupní smlouvy opatřené doložkou o vkladu práva. Nejvyšší soud se rovněž ztotožňuje se závěrem odvolacího soudu, že podle tohoto ustanovení se smlouva opatřená touto doložkou o vkladu práva doručí všem účastníkům smlouvy. Nesprávný závěr však odvolací soud učinil ohledně účinků doručení zásilky obsahující tuto smlouvu, jež byla adresována společně oběma manželům. Podle odvolacího soudu nelze považovat tuto zásilku za doručenou žalovanému, pokud ten její doručení popírá. Pokud však tuto zásilku převzal jeden ze společných adresátů, nelze než dovodit, že tato zásilka byla jemu, jakožto jednomu z adresátů, doručena.

Je-li právním předpisem nebo rozhodnutím soudu stanoveno, nebo účastníky dohodnuto, anebo vyplývá-li to z povahy plnění, že více dlužníků má témuž věřiteli splnit dluh společně a nerozdílně (tak tomu bylo v daném případě), je věřitel oprávněn požadovat plnění na kterémkoliv z nich (srov. § 511 odst. 1 ObčZ). Jestliže dluh splní jeden dlužník, povinnost ostatních zanikne. Splatnost závazků jednotlivých solidárních dlužníků nemusí být přitom totožná a závazek každého z nich se také zvlášť promlčuje; z toho vyplývá, že i přerušení a stavení promlčení, k němuž došlo ve vztahu k jednomu ze spoludlužníků, nepůsobí vůči ostatním. Samostatnost vzniku splatnosti závazku doplatit kupní cenu znamená, že i povinnost uhradit smluvní pokutu a úrok z prodlení při prodlení s plněním tohoto závazku mohla vzniknout u žalobce i jeho manželky samostatně. Vzhledem k tomu, že podpis na posuzované doručence poštovní zásilky, kterou byla Katastrálním úřadem P.-m. zasílána žalovanému a jeho manželce kupní smlouva s doložkou o povolení vkladu vlastnického práva, byl nečitelný a vzhledem k tvrzení žalovaného, že mu tato zásilka nebyla doručena, nebylo v tomto řízení dosud zjištěno, kdo vlastně tuto zásilku odesílatele Katastrálního úřadu P.-m. převzal. Pokud podpis na předmětné doručence, v níž adresát potvrdil převzetí dne 22. 3. 1995, patří žalovanému, platí, že splatnost nedoplatku kupní ceny nastala šedesátý den po uvedeném datu převzetí zásilky a od šedesátého prvního dne se dostal žalovaný do prodlení s povinností uhradit nedoplatek kupní ceny a žalobci tudíž náleží od tohoto data smluvní pokuta i úrok z prodlení. Jestliže podpis na doručence náležel manželce žalovaného, mělo pro ni jako pro solidárního dlužníka převzetí předmětné poštovní zásilky tytéž právní následky jako pro žalovaného. V takovém případě bude muset soud posoudit, zda povinnost žalovaného k úhradě sporného úroku z prodlení a smluvní pokuty nebyla založena na základě přechodu závazků manželky žalovaného na žalovaného děděním.

Odvolací soud však v důsledku svého nesprávného právního názoru, že žalovanému v daném případě nemohla být zásilka doručena a žalovaný se nemohl dostat do prodlení s úhradou nedoplatku kupní ceny, dalšími důkazními prostředky (např. znaleckým posudkem) nezjišťoval, zda podpis na předmětné doručence není podpisem žalovaného či jeho manželky.

Důvodná však není námitka žalobce směřující k uplatnění dovolacího důvodu podle § 241 odst. 3 písm. c) o. s. ř., tedy že rozhodnutí odvolacího soudu vychází ze skutkového zjištění, které nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování. Obsahem této námitky je tvrzení, že z opakovaných žádostí žalovaného z roku 1995, kterými žádal o prodloužení lhůty splatnosti zbývajících částí kupní ceny, logicky vyplývá, že smlouva s doložkou povolení vkladu mu byla doručena.

Dovolací důvod uvedený v ustanovení § 241 odst. 3 písm. c) o. s. ř. se nepojí s každou námitkou účastníka ke zjištěnému skutkovému stavu; pro dovolací řízení jsou významné jen ty námitky, jejichž obsahem je tvrzení, že skutkové zjištění, ze kterého napadené rozhodnutí vychází, nemá v provedeném dokazování v podstatné části oporu, a které jsou způsobilé zpochybnit logiku úsudku soudu o tom, co bylo dokazováním zjištěno, eventuálně ty námitky, z nichž plyne, že soud z logicky bezchybných dílčích úsudků (zjištění) učinil nesprávné (logicky vadné) skutkové závěry. Skutková podstata vymezující dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. c) o. s. ř. obsahuje dvě podmínky. První splní dovolatel tím, že namítá, že soud vzal v úvahu skutečnosti, které z provedených důkazů nebo přednesů účastníků nevyplývaly, ani jinak nevyšly za řízení najevo, nebo že soud naopak pominul rozhodné skutečnosti, které byly provedenými důkazy prokázány nebo vyšly za řízení najevo. Druhá z uvedených podmínek je splněna výhradou, že v hodnocení důkazů, popřípadě poznatků, které vyplývaly z přednesů účastníků, nebo které vyšly jinak najevo, je - z hlediska jejich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti či věrohodnosti - logický rozpor, nebo že výsledek hodnocení důkazů neodpovídá tomu, co mělo být zjištěno způsobem vyplývajícím z ustanovení § 133 až 135 o. s. ř. Vždy přitom musí jít o skutečnosti významné pro (následné) právní posouzení věci.

V daném případě není námitka žalobce, že z opakovaných žádostí žalovaného o prodloužení lhůty splatnosti nedoplatku kupní ceny vyplývá, že zásilku Katastrálního úřadu P. - m. obsahující předmětnou kupní smlouvu opatřenou doložkou o vkladu práva musel obdržet, z hlediska právního posouzení dané věci podstatná. Aby totiž mohl být učiněn závěr, že žalovanému, či jeho manželce J. P. byla tato kupní smlouva doručena a v důsledku toho nastala uplynutím sjednané lhůty splatnost nedoplatku kupní ceny, musí být prokázáno, že tato zásilka byla jednomu z adresátů doručena do vlastních rukou, v tomto případě tedy že žalovaný či jeho manželka předmětnou doručenkou podepsal a tím stvrdil převzetí zásilky.

Rozsudek odvolacího soudu tedy není v napadené části správný z hlediska uplatněného dovolacího důvodu podle § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř. Nejvyšší soud ho proto v této části podle § 243 odst. 1 věty za středníkem o. s. ř. zrušil a věc mu v tomto rozsahu vrátil k dalšímu řízení.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nájem](#)
- [Ochrana osobnosti \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušení řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Svéprávnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení a dobré mravy](#)
- [Práva dětí](#)
- [Náklady řízení](#)
- [Odmítnutí dovolání](#)
- [Bezplatná obhajoba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)